

Kas lapse võib lasteaiast koju viia alaealine õde või vend?

[Perekonnaseaduse](#) § 116 lg 2 kohaselt on lapsevanemal õigus ja kohustus hoolitseda oma alaealise lapse eest. See tähendab mh seda, et lapsevanemal on õigus otsustada, kellele ta lubab oma lapse lasteaiast ära viia.

Info leiate järgnevast õiguskantsleri selgitusest just sellesama teema kohta (vt link)

[Kas lapsele võib lasteaeda järele tulla tema alaealine pereliige ja kas lapsel on lubatud iseseisvalt lasteaias käia? | Eesti Vabariigi Õiguskantsler](#)

Kas lapsele võib lasteaeda järele tulla tema alaealine pereliige ja kas lapsel on lubatud iseseisvalt lasteaias käia?

Õiguskantsleri Kantslei, 29.06.2015

Õiguskantsleri Kantslei õigusteenistus andis vastuse lasteaiatöötajate selgitustaotlusele, milles küsiti, kas lasteaia kodukorras on võimalik reguleerida lapsele lasteaeda järele tulemise küsimusi. Täpsemalt sooviti teada, kas lasteaia kodukorras võib sätestada, mis tingimustel võib lapsele lasteaeda järele tulla tema alaealine pereliige. Samuti küsisiti, kas lapsel on lubatud iseseisvalt lasteaias käia

Vastavalt perekonnaseaduse § 116 lõikele 2 on vanemal õigus ja kohustus hoolitseda oma alaealise lapse eest. Vanema hooldusõigus hõlmab muuhulgas õigust otsustada lapsega seotud asju. Tulenevalt eeltoodust langetab kõiki lapsesse puutuvaid otsuseid lapsevanem, kes seejuures peab järgima lapse parimaid huve. Nii võib lapsevanem otsustada, et tema lasteaias käivat last viib lasteaeda ja toob lasteaiast koju vanem õde või vend, kes ei ole täisealine. Iga sellise otsuse langetamisel peab lapsevanem kaaluma, kas selline lahendus on turvaline ning laste parimates huvides.

Õigusnormidega ei ole võimalik ammendavalt reguleerida kõiki elus ette tulevaid olukordi. Samuti ei ole võimalik üheselt määratleda, millistes olukordades võivad vanemad õed-vennad nooremate eest hoolitseda ja neile jõukohaseid ülesandeid täita ja millistel juhtudel mitte. Paratamatult peab selliseid küsimusi lahendama juhtumipõhiselt ning sõltuvalt konkreetse lapse küpsusastmest ja sõltuvalt asjaoludest. Näiteks võib määrava tähtsusega olla kodu lähedus lasteaiale ja kohalikud liiklusolud.

Lasteaia jaoks on esmatähtis, et vanemad teavitaks lasteaeda sellest, kes perekonnaliikmetest võib lapsele lasteaeda järele tulla. Seega võiks lasteaia kodukorras kindlasti reguleerida, et lasteaed annab lapse üle teisele isikule (kes ei ole lapsevanem) juhul, kui lapsevanem on lasteaeda sellest eelnevalt informeerinud.

Samas on oluline, et lisaks vanemale vastutab ka lasteaed lapse elu ja tervise eest ning laiemalt lapse heaolu tagamise eest. Seega hoolimata sellest, millise otsuse on lapse lasteaiast koju toomise küsimuses langetanud lapsevanem, peab lasteaia personal sekkuma, kui ta näeb, et lapsevanema otsus on ilmselgelt lapse parimate huvidega vastuolus. Nii näiteks ei peaks lasteaed lubama vanemal õel või vennal nooremat lasteaiast koju viia, kui lasteaial tekib põhjendatud kahtlus, et see võib vanemal õel või vennal üle jõu käia, isegi kui eelnevalt oli selline lahendus lasteaia ja vanema vahel kooskõlastatud.

Elu on kirev ja ettearvamatu – näiteks võib tuua vanema õe või venna ootamatu terviserikke, ekstreemsed ilmaolud jne. Sellises olukorras peaks lasteaed võtma ühendust vanemaga, et olukorda selgitada ja leida kojuminekuks lapsele turvaline lahendus. Lasteaed ei pääse viidatud olukordades kaalutusotsuse tegemisest, eesmärgiga seada esikohale lapse turvalisus ja tema parimad huvid.

Kui lasteaia hinnangul rikub vanem oma otsustega lapse heaolu ning seab ohtu lapse turvalisuse, tuleb vajadusel teavitada sellest kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajat, äärmuslikel juhtudel ka politseid. Koolieelse lasteasutuse seaduse § 20 lg 3 järgi on lasteasutuse personal kohustatud andma teavet valla- või linnavalitsuse ametnikule, kelle pädevusesse kuuluvad sotsiaaltöö või lastekaitseküsimused, kui on selgunud, et lapse kodune kasvukeskkond on ebarahuldav või kui laps on kehalise, emotsionaalse või seksuaalse väärkohtlemise ohver. Seega lasub lapsevanemal küll esmavastutus ning talle kuulub otsustusõigus lapse suhtes, kuid lasteaia personal peab teavitama kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajat, kui ta näeb, et lapsevanema otsused ei ole lapse parimate huvidega kooskõlas.

Kõik eeltoodud selgitused kehtivad ka küsimuse puhul, kas laps võib iseseisvalt lasteaeda tulla ja lasteaiast koju minna. Nagu eelpool märgitud, on lapsevanemal õigus teha lapsesse puutuvaid otsuseid ning kui lapsevanem leiab, et tema lapse küpsusaste ning kodu asukoht ja liiklusolud koostoimes (näiteks juhul, kui laps elab lasteaiaga samal tänaval) võimaldavad lapsel iseseisvalt lasteaeda tulla ja lasteaiast koju minna, siis ei saa välistada ka sellise variandi lubatavust. Samas leiame, et lahendus, kus laps käib lasteaias iseseisvalt, peaks olema erandlik ning saab kõne alla tulla eelkõige koolieelikute puhul. Kindlasti on siinkohal oluline lasteaia nõustav roll.

PS! Selgituseks, et õiguskantsleri seaduse järgi ei ole õiguskantsleri ülesandeks õigusaktide kohta selgituste jagamine ega õigusnõustamine, kuid kuna tõstatatud küsimused puudutavad paljusid lapsi ja peresid palus õiguskantsler kantselei õigusteenistusel jagada selgitusi.

<http://oiguskantsler.ee/et/kas-lapsele-voib-lasteaeda-jarele-tulla-tema-alaeline-pereliige-ja-kas-lapsel-on-lubatud-0>

Millistel tingimustel käivad lapsed lasteaias õues?

See on reguleeritud sotsiaalministri 24.09.2010 määrusega nr 61 [Tervisekaitseõuded koolieelses lasteasutuses tervise edendamisele ja päevakavale](#)

Määruse § 14. Päevakava koostamine

(1) Lasteasutuse direktor kinnitab käskkirjaga päevakava, lähtudes lasteasutuse õppekavast ja arvestades käesoleva määruse nõudeid, lasteasutuse lahtioleku aega, laste ealisi ja individuaalseid arenguvajadusi.

(2) Pedagoog jälgib päevakava koostamisel, et lastel oleks piisavalt aega ja võimalusi aktiivseteks ja vaikseteks tegevusteks ning et õppe- ja kasvatustegevused, igapäevatoimingud ja vabategevused vahelduks sujuvalt ja moodustaks laste jaoks tasakaalustatud terviku.

(3) Päevakavas arvestatakse lastele soovitatud värskes õhus viibimise aega ja tervisliku toitumise soovitusi.

(4) Päevakava kohaselt võimaldatakse ühe kuni kolme aasta vanusele lapsele vähemalt üks kord päevane uneaeg. Vanematele lastele peab olema tagatud päevas vähemalt üks tund puhkeajaga valikuvõimalusega une ja muu vaikse tegevuse vahel.

(5) Erivajadustega lapsele võimaldatakse uneaeg lapse tervisest ja arengulisest eripärast lähtudes.

(6) Päevakavas nähakse ette laste lasteasutusse toomise ja kojuviimise aeg, arvestades õppe- ja kasvatustegevuse korraldust ja hoolekogu soovitusi. Lapse lasteasutusse toomine ja kojuviimine ei tohi üldjuhul segada une- ja söögiaega ning planeeritud õppe- ja kasvatustegevust.

(7) Laps peab viibima iga päev sõltuvalt ilmastikutingimustest 1–2 korda õues. Lapse õues viibimise aeg sõltub välisõhu temperatuurist ja tuule kiirusest ehk tegelikult toimivast välisõhu temperatuurist (tuule-külma indeksist).

(8) Kui lasteasutuses puudub varikatus, ei viida alla kolme aasta vanuseid lapsi vihmajärgi ja lumetuisu korral õue.

(9) Madalama kui miinus 20 °C tegelikult toimiva välisõhu temperatuuri ja madalama kui miinus 15 °C välisõhu temperatuuri korral ei viida lapsi õue või lühendatakse õues viibimise aega 20 minutini. Tegelikult toimivat välisõhu temperatuuri hinnatakse Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi veebilehel www.emhi.ee avaldatud igapäevaste ilmavaatluste andmete alusel.